

Aterhämtning med förhinder

Almegas tjänsteindikator, fjärde kvartalet 2020

AlmeGas tjänsteindikator är en kvartalsbaserad konjunkturindikator som belyser utvecklingen i den privata tjänstesektorn. Den ligger cirka två månader före SCB:s publicering av den faktiska tjänsteproduktionen och är en aktuell spegel av konjunkturläget i den privata tjänstesektorn som svarar för 52 procent av Sveriges BNP och 47 procent av sysselsättningen. *AlmeGa* har publicerat tjänsteindikatorn varje kvartal sedan 2001.

Denna upplaga av tjänsteindikatorn har arbetats fram av Patrick Joyce, chefekonom på *AlmeGa*. Insamlingen av data avslutades den 10 december 2020. För ytterligare upplysningar om det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn kontakta:

Patrick Joyce
Chefekonom *AlmeGa*
Tel. 08-762 69 67, patrick.joyce@almeGa.se

AlmeGa är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. *AlmeGa* har cirka 11 000 medlemsföretag i åtta förbund, som tillsammans representerar ett sextiotal branscher inom tjänstesektorn. Medlemsföretagen har drygt 550 000 anställda. Arbetsgivarförbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Förbunden bildar tillsammans *AlmeGa* och ingår i Svenskt Näringsliv.

- *AlmeGa* Tjänsteförbunden
- *AlmeGa* Tjänsteföretagen
- Kompetensföretagen
- IT&Telekomföretagen
- Innovationsföretagen
- Medieföretagen
- Vårdföretagarna
- Tågföretagen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Tjänstesektorn delvis på väg tillbaka	6
2.1	Rekordstort ras och återhämtning.....	6
2.2	Branscher som främst säljer till företag	9
2.3	Branscher som främst säljer till hushåll	11
2.4	Branscher som främst säljer till offentliga sektorn	14
2.5	Färre konkurser under sommaren.....	14
3	Fortsatt dystert arbetsmarknad.....	16
3.1	Kraftigt fall i sysselsättningen	16
3.2	Anställningsplanerna mindre pessimistiska	19
3.3	Fler fall av arbetsbrist efter sommaren.....	22
3.4	Arbetslösheten ökar	23
4	Nästan stillastående tjänstepriser	25
4.1	Prisindikatorn och försäljningspriserna.....	25
4.2	Konsumentpriserna på tjänster	27
5	Om tjänsteindikatorn	29

1 Sammanfattning

Produktion och försäljning

Den privata tjänstesektorn har delvis återhämtat det rekordstora fallet under våren. Under det andra kvartalet föll tjänsteproduktionen med nio procent jämfört med det andra kvartalet 2019. Under det tredje kvartalet studsade produktionen tillbaka något till en nivå som var 4,6 procent lägre än samma kvartal 2019.

Återhämtningen är tydligast för företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Produktionen inom dessa branscher föll i maj med elva procent jämfört med samma månad året innan. I oktober var produktionen tillbaka på en nivå som var 1,4 procent lägre än oktober förra året. Återhämtningen för dessa företagstjänster beror till stor del på att industriproduktionen ökat igen. Däremot har tjänsteexporten ännu inte återhämtat sig från vårens ras. Framtidsförväntningarna är dock försiktigt optimistiska inom branschen och majoriteten av företag förväntar oförändrad eller stigande efterfrågan framöver.

Produktionen av företagstjänster inom personaluthyrning, fastighetservice, resor och andra stödtjänster till företag som bland annat städning och service rasade under våren 2020 och låg i maj 17 procent lägre än maj året innan. Även här har det skett en viss återhämtning men i oktober var fortfarande produktionen inom branscherna nästan tio procent lägre än i oktober året innan. Inom Kompetensföretagen, där framför allt bemanningsföretag ingår, var omsättningen under det andra kvartalet i år 26 procent lägre än andra kvartalet året innan. Under det tredje kvartalet förbättrades läget något men omsättningen var fortfarande 21 procent lägre än samma kvartal året innan. I november förväntade sig dock företagen att läget skulle förbättras framöver.

Informations- och kommunikationsföretagen har klarat sig relativt bra under Coronakrisen. I princip var produktionen oförändrad under våren och från sommaren och framåt har den ökat. I oktober var produktionen sex procent högre än i oktober förra året. Exporten av datatjänster ökade igen det tredje kvartalet efter en kraftig nedgång under andra kvartalet. I november såg datakonsulterna positivt på framtiden och förväntade sig ökad efterfrågan framöver.

Privata utförare av vård och omsorgstjänster påverkades kraftigt under våren och omsättningen föll med runt åtta procent i årstakt i april och maj. Efter sommaren har företagen återhämtat sig något men produktionen i oktober var tre procent lägre än ett år tidigare. De områden som påverkats mest negativt är företagshälsovård och privat sjukvård där 80 procent av företagen tappat intäkter under året.

Mindre jobbpessimism

Under årets tredje kvartal minskade antalet anställda i tjänstesektorn med 81 000 personer jämfört samma kvartal året innan. Nedgången har planat ut jämfört med det kraftiga fallet under det andra kvartalet.

De största jobbförlusterna inom Almegas branscher har inträffat inom privat vård och omsorg där de anställda blivit 20 000 personer färre och inom personaluthyrning där antalet anställda har minskat med 18 000 personer.

Bland kunskapsintensiva företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik var sysselsättningen oförändrad jämfört med samma kvartal året innan. I slutet av sommaren fanns det tecken på att en stor del av dessa konsulter övervägde att minska antalet anställda under hösten. Detta verkar än så länge inte ha skett.

Inom information och kommunikation ökade antalet anställda med 9 000 personer jämfört med samma kvartal förra året.

Företagen var i november mindre pessimistiska om sin framtida personalsituation nu än efter sommaren. Inom de flesta kunskapsintensiva företagstjänster förväntade sig en majoritet av företagen att hålla personalstyrkan oförändrad eller till och med öka den framöver. Även inom personaluthyrning där sysselsättningen minskat kraftigt under året räknade företagen med att kunna öka antalet anställda framöver.

Sysselsättningen har dock hållits uppe genom systemet med korttidspermitteringar och i oktober, innan den andra vågen av smittspridning tog fart, var fortfarande närmare 80 000 personer i näringslivet korttidspermitterade.

Kraftigt dämpad prisökning på tjänster

Coronakrisen har kraftigt dämpat tjänstepriserna. Före Coronakrisen – under det första kvartalet – var den årliga prisökningstakten på tjänster (TPI) 2,3 procent. Under det tredje kvartalet hade prisökningstakten på tjänster fallit till 0,2 procent på årsbasis. Nedgången i berodde framför allt fallande priser inom hotell- och restaurang, information och kommunikation och personaluthyrning och andra stödtjänster till företag.

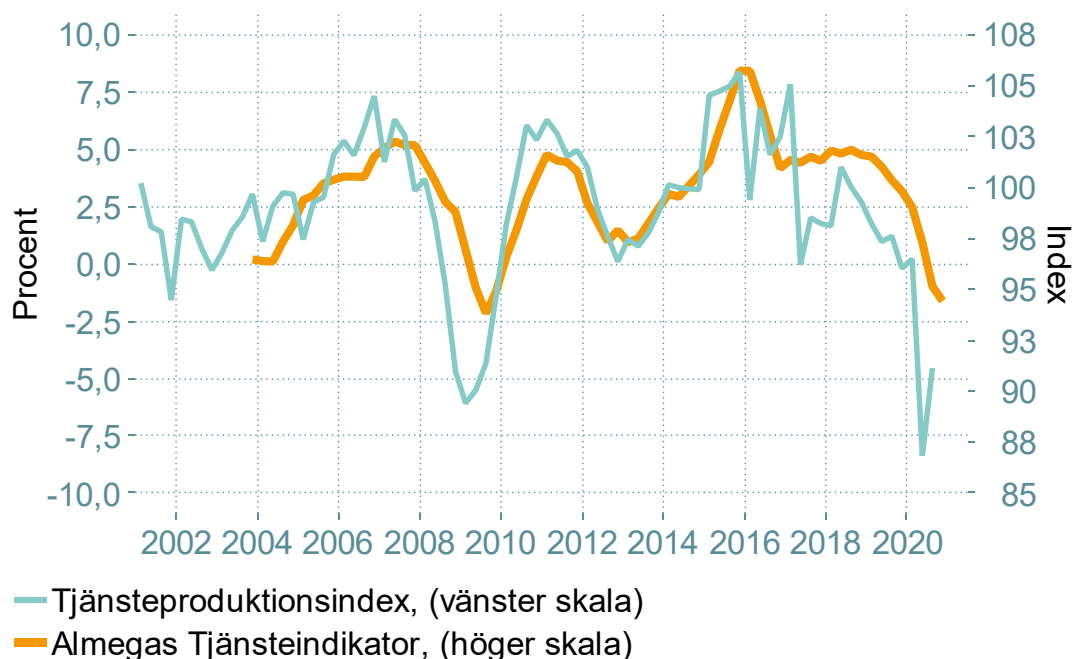
2 Tjänstesektorn delvis på väg tillbaka

2.1 Rekordstort ras och återhämtning

År 2020 har inneburit exempellösa svängningar i för tjänstesektorn. Under det första Coronautbrottet under det andra kvartalet föll tjänsteproduktionen med nio procent jämfört samma kvartal 2019. När smittspridningen lättade under det tredje kvartalet studsade produktionen delvis tillbaka till en nivå som var 4,6 procent lägre än samma kvartal 2019.

Nedgången i tjänsteindikatorn från det fjärde kvartalet 2019 till det tredje kvartalet i år är nästan identiskt med fallet under finanskrisens inledande skede. Indikatorn – som bygger på ett tre månaders medelvärde – fångar dock inte fullt ut det snabba fallet för tjänstesektorn under våren och den delvisa återhämtningen under sommaren.

Diagram 1: Almeegas tjänsteindikator för produktionstillväxten i privat tjänstesektor, kvartal fyra

2020

Anm: Från med 2015 räknas Ericsson som tjänsteföretag i stället för industriföretag, vilket innebär ett tidsseriebrott i SCB:s tjänsteproduktionsindex mellan 2014 och 2015.

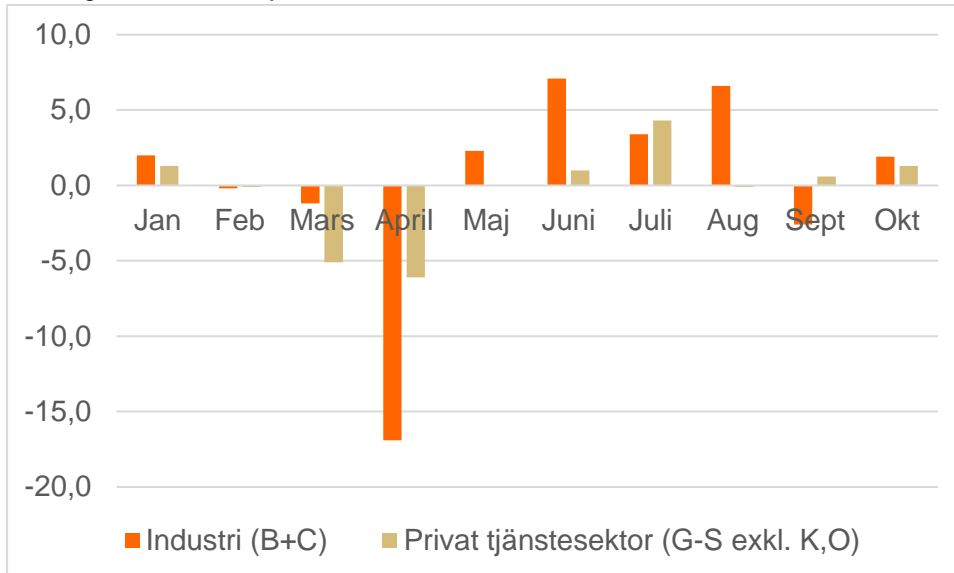
Källa: Almega, Konjunkturinstitutet (Konjunkturbarometern), SCB, Macrobond.

Spridningen av Coronaviruset i Sverige började på allvar i mars och de åtgärder som krävdes för att bromsa smittspridningen ledde till tvär inbromsning för tjänstesektorn i mars och senare industrin i april. Industriproduktionen föll med nästan 17 procent i april (se diagram 2). Under mars och april föll produktionen i näringslivet föll med sammanlagt elva procent.

Från och med maj inleddes en försiktig återhämtning när först industrierna återstartade och senare även aktiviteten i tjänstesektorn ökade. Industrin har återhämtat sig snabbare än tjänstesektorn. En viktig förklaring är att industrin under det tredje kvartalet ökade sin

produktion kraftigt för att leverera de order man inte kunde tillgodose under våren. Efter det har industriproduktionen ökat långsammare.¹ En del av de tjänstebranscher som säljer till företag har också återhämtat sig relativt väl under sommaren.

Diagram 2: Månadsförändring i produktionen, januari till oktober 2020
Säsongs- och kalenderjusterat, Procent

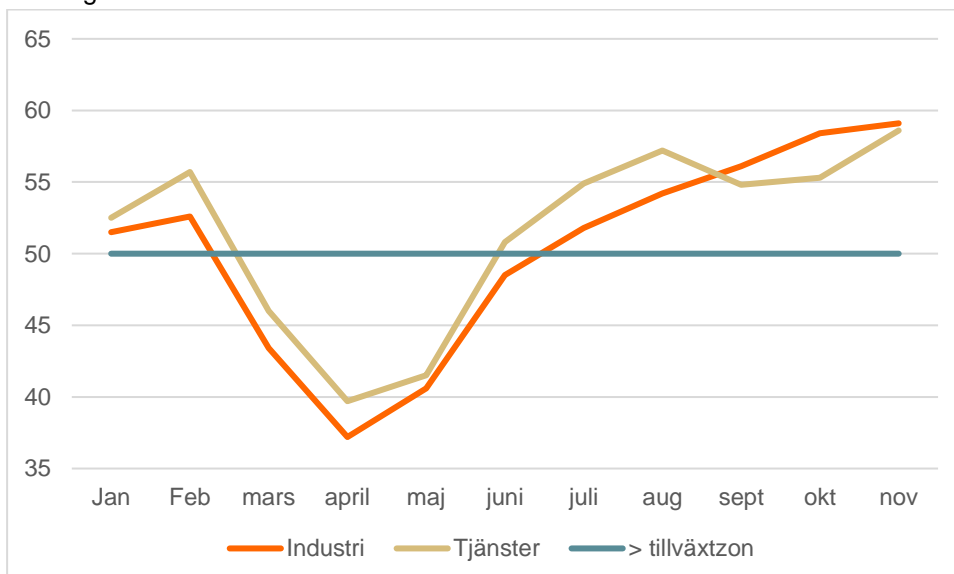

Källa: SCB Produktionsvärdeindex

Anm: Privat tjänstesektor exklusive finansiell sektor.

En viktig indikator för den ekonomiska återhämtningen är inköpschefsindex (PMI). PMI för såväl privata tjänster som industri har legat i tillväxtzonen (över 50) i Sverige varje månad sedan juli.

Diagram 3: Inköpschefsindex för privata tjänster och industri i Sverige, jan till nov 2020
Säsongsrensats

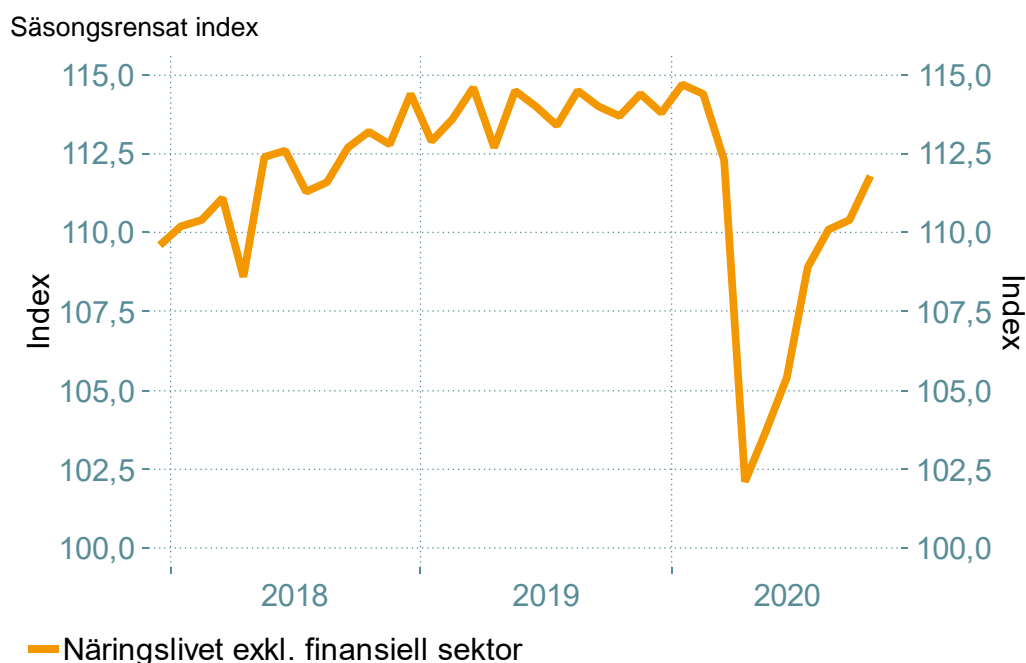
Källa: Swedbank/Silf

¹ Se bl.a. Teknikföretagens barometer, fjärde kvartalet 2020.

Av de tjänsteföretag som ingick Svenskt Näringslivs företagarpanel i november svarade 74 procent i november att de räknade med oförändrad eller högre försäljning det närmaste halvåret. 31 procent räknade dock med att minska antalet anställda.²

Återhämtningen har dock inte kompenserat det inledande raset. I oktober var industriproduktionen 1,4 procent lägre än i februari och produktionen inom den privata tjänstesektorn 4,2 procent lägre.³ Produktionen i den privata tjänstesektorn låg i oktober på samma nivå som våren 2018. I hela näringslivet var produktionen i oktober på samma nivå som sommaren 2018.

Diagram 4: Produktionen i näringslivet, januari 2018 till oktober 2020

Källa: SCB Produktionsvärdesindex

Effekterna av den andra vågen av smitta som startade under oktober och vuxit i styrka syns inte i dessa data men risken är stor att den kommer att drabba delar av tjänstesektorn hårt. De extramätningar på företagsnivå som Konjunkturinstitutet gör varannan vecka tyder på omsättningen i tjänstesektorn som helhet ännu inte påverkats av den ökande smittspridningen i november. Däremot har vissa tjänstebranscher som hotell och restaurang, resetjänster och sällanköpshandeln drabbats mycket negativt (se avsnitt 2.3).

² Svenskt Näringsliv, Företagarpanelen kvartal fyra 2020. Insamlad 3 till 20 november.

³ SCB, Produktionsvärdesindex för industri och tjänstesektor. Fasta priser, säsongsrensade och kalenderkorrigerade siffror.

2.2 Branscher som främst säljer till företag

Redan under 2019 försvagades efterfrågan på de flesta företagstjänster till stor del beroende på en svalare omvärldskonjunktur.⁴ När Coronakrisen slog till på allvar i mars drabbades företagstjänsterna hårt.⁵

Produktionen av företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik föll i maj med elva procent jämfört med samma månad året innan. Därefter började en försiktig, men stadig, återhämtning. I oktober var produktionen av dessa företagstjänster 1,4 procent lägre än under oktober förra året (se tabell 1).

Återhämtningen för dessa företagstjänster beror till stor del på att industriproduktionen ökat igen. Däremot har tjänsteexporten ännu inte återhämtat sig från vårens ras. Under det andra och tredje kvartalet i år var exporten av affärstjänster 13 procent lägre än under samma period förra året.⁶ Framtidsförväntningarna är dock försiktigt optimistiska inom sektorn. I november förväntade sig konsulter inom företagsledning genomgående att efterfrågan på deras tjänster skulle öka de närmaste tre månaderna. Även arkitekter, tekniska konsulter samt juridiska och ekonomiska konsulter förväntade sig ökad efterfrågan (se tabell 2).

Tabell 1: Produktionen i tjänstebranscher som främst säljer till företag 2020

Förändring jämfört med samma månad året innan, procent

	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	0,9	-9,2	-11,1	-8,9	-5,2	-0,4	-5,9	-1,4
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	-8,1	-8,1	-17,2	-13,8	-13,0	-12,2	-11,7	-9,5
Information och kommunikation	-1,0	0,9	-0,3	1,0	5,3	-5,5	0,5	6,0
varav datakonsulter	-0,1	3,7	-2,9	0,3	6,7	-0,9	2,0	i.u
Transport och magasinering	-10,6	-19,3	-21,7	-19,2	-19,4	-16,3	-14,3	-12,1
Partihandel (utom motorfordon)	-0,3	-12,6	-10,7	-3,9	-3,3	-7,1	0,8	-3,9

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

En undersökning från Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag ingår, visar att orderstocken fallit betydligt under krisen. Hårdast drabbade var industrikonsulterna. I september var deras orderstock tio procent lägre än samma månad året innan. För arkitekter var orderstocken nio procent lägre och för teknikkonsulter åtta procent lägre än i september förra året.

⁴ Till företagstjänster räknar Almega förutom bolag inom ekonomi, juridik, vetenskap och teknik (SNI 69–75) även datakonsulter och telekombolag (SNI 61–63) samt bemanningsföretag, resetjänster med mera (SNI 77–82).

⁵ SCB, tjänsteproduktionsindex.

⁶ SCB, tjänstehandel, kvartalsstatistik.

Alla tre delbranscherna trodde dock i september/oktober att orderläget skulle förbättras det närmaste halvåret. Mest optimistiska var industrikonsulterna där 61 procent av företagen räknade med ökad ordergång. Bland arkitekter och teknikkonsulter räknade 50 procent av företagen med ökad ordergång. Teknikkonsulterna väntade sig främst nya uppdrag inom infrastruktur och bland arkitekterna inom bostadsbyggande. Nedgången har pressat priserna inom branschen och sex av tio innovationsföretag uppgav att de sänkt sina priser sedan i maj.⁷

Produktionen av företagstjänster inom personaluthyrning, fastighetservice, resor och andra stödtjänster till företag som bland annat städning och service rasade under våren 2020 och låg i maj 17 procent lägre än maj året innan. Även här har det skett en viss återhämtning men i oktober var fortfarande produktionen inom branscherna nästan tio procent lägre än i oktober året innan (se tabell 2).

Den senaste kvartalsrapporten från Kompetensföretagen, där framför allt bemanningsföretag ingår, visar att företagets omsättning under det andra kvartalet i år var 26 procent lägre än samma kvartal året innan. Under det tredje kvartalet förbättrades läget något men omsättningen var fortfarande 21 procent lägre än samma kvartal året innan. Nedgången i industrikonjunkturen hade påverkat bemanningsföretagen negativt redan före Coronakrisen och omsättningen i branschen har fallit med 30 procent på två år.⁸

Nedgången för bemanningsföretagen skiljer sig mellan olika yrkesområden. Uthyrning av personal till tillverkningsindustrin – som är branschens viktigaste yrkesområde – var 31 procent lägre under det tredje kvartalet än samma kvartal året innan. Inom det näst viktigaste yrkesområdet – transport och logistik – stannade nedgången på två procent under samma period. Uthyrningen av IT-personal föll dock med 34 procent under samma period.⁹

Rekryterings- och omställningstjänster står tillsammans för fem procent av Kompetensföretagens verksamhet och har utvecklats åt olika håll under krisen. Under det tredje kvartalet hade omsättningen inom rekrytering fallit med 25 procent på ett år medan omsättningen inom omställningstjänster ökade med 65 procent under samma period.¹⁰

I november förväntade sig dock företagen inom personaluthyrning och arbetsförmedling stigande efterfrågan framöver (se tabell 3). De extramätningar om omsättningen i olika branscher som Konjunkturinstitutet gör varannan vecka tyder dock på att den ökande smittspridningen under oktober och november kan ha påverkat personaluthyrningsbranschen negativt. I slutet av november uppgav 40 procent av personaluthyrningsföretagen att de tappat minst en fjärdedel av sin omsättning jämfört med normalt. I oktober var andelen 23 procent.¹¹

⁷ Almega Innovationsföretagen. Investeringssignalen november 2020.

⁸ Almega Kompetensföretagen. Kvartalsrapport Q3 2020.

⁹ Ibid

¹⁰ Ibid

¹¹ Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 1 dec. <https://www.konj.se/statistik-och-data/covid-19-relaterat/extramätningar/2020-12-01-omsattningen-minskar-mest-inom-handeln.html>

Informations- och kommunikationsföretagen har klarat sig relativt bra under Coronakrisen. I princip var produktionen oförändrad under våren och från sommaren och framåt har den ökat. Produktionen i hela sektorn var i oktober sex procent högre än i oktober förra året. Bland datakonsulter har utvecklingen varit blandad. SCB-data tyder på oförändrad produktion under våren och en viss uppgång under sommaren och tidiga hösten (se tabell 1). Enligt barometerdata har dock efterfrågan för datakonsulter varit oförändrad de senaste tre månaderna. Exporten av datatjänster ökade igen det tredje kvartalet efter en nedgång under kvartalet innan.¹² I november såg datakonsulterna positivt på framtiden och förväntade sig ökad efterfrågan framöver (se tabell 2).

Tabell 2: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till företag. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, november 2020

Nettotal, säsongrensat

	Utfall	Förväntningar
Uppdragsverksamhet	3	13
Landtransport	-1	0
Juridiska och ekonomiska konsulter	26	10
Konsulter företagsledning	-3	26
Arkitekter & tekniska konsulter	-7	11
Datakonsulter	0	33
Arbetsförmedling, bemanning mm	41	25

Källa: Konjunkturinstitutet

Bland övriga tjänstebranscher som främst säljer till företag finns partihandeln och transport- och magasineringföretagen. Produktionen i partihandeln föll med drygt tio procent i april och maj men därefter har fallet dämpats. I oktober låg produktionen fyra procent lägre än samma månad förra året.

Produktionen hos transportföretagen föll med runt 20 procent i årsbasis under april till juni men har därefter återhämtat sig något. I oktober var produktionen 12 procent lägre än i oktober året innan. Volymen gods som transporteras på tåg beräknas ha minskat med mellan fem och tio procent under det andra kvartalet i år. Under det tredje kvartalet har dock godsvolymerna återhämtat sig.¹³

2.3 Branscher som främst säljer till hushåll

De mer hushållsinriktade tjänstebranscherna är de som drabbades hårdast av restriktioner och förändrade beteenden i Coronapandemins spår. Det är också dessa branscher som ser ut att påverkas mest negativt av den andra Coronavågen och de hårdare rekommendationerna som infördes i början av november.

¹² SCB, utrikeshandel med tjänster.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__HA__HA0202/HA0202TjanstHKvN/

¹³ Almega Tåg företagen. Lägesbild Covid-19, andra kvartalet 2020 samt Almega, Tåg företagen. Analys med anledning av covid-19-pandemin och dess påverkan på transportförsörjningen och ekonomi för Tåg företagens medlemmar. 2020-12-07.

Hushållens konsumtion föll sammanlagt med 11 procent under årets två första kvartal. Under det tredje kvartalet ökade konsumtionen med 6,5 procent men låg ändå fem procent under nivån vid årets början.¹⁴

Hotell och restaurangbranschens produktion föll med mellan 30 och 50 procent på årsbasis under perioden mars till juni. Under juli förbättrades situationen något men därefter försämrades den tydligt igen. I oktober, innan de nya striktare rekommendationerna infördes, var produktionen nästan 20 procent lägre än ett år tidigare (se tabell 3). Branschen såg i november mycket pessimistiskt på framtiden (se tabell 4). Sedan de nya rekommendationerna infördes i början av november har läget förvärrats. I Konjunkturinstitutets extramätning i slutet av november svarade 71 procent av företagen inom Hotell och restaurang att de tappat minst hälften av sin omsättning jämfört med normalt, i oktober var andelen 55 procent.¹⁵

Inom kultur, nöje och fritid – som rymmer museiverksamhet, teaterverksamhet, sportanläggningar, gym och dylikt – föll omsättningen med 20 procent i årstakt i april. Juli månad innebar en tillfällig återhämtning. Därefter har dock läget försämrats igen i branschen. I oktober låg produktionen tolv procent lägre än ett år tidigare.

Motorhandeln drabbades hårt under början av krisen med en nedgång på 20 procent på årsbasis. Därefter har dock läget förbättrats snabbt.

Tabell 3: Produktionen i tjänstebranscher som främst säljer till hushåll 2020

Förändring jämfört med samma månad året innan, procent

	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
Detaljhandel (utom motorfordon)	-2,6	-7,9	-3,5	-1,1	-0,5	-3,0	0,4	1,8
Hotell och restaurang	-33,3	-44,7	-48,8	-38,0	-16,3	-23,5	-22,9	-18,8
Motorhandel	-5,7	-21,3	-20,6	-5,3	4,6	3,0	1,7	-5,3
Kultur, nöje och fritid samt annan service	-12,3	-20,1	-7,6	-10,1	-3,0	-16,7	-13,0	-11,9
Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare*	2,8	1,5	-0,7	1,8	-0,1	0,4	0,5	3,1

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

Anm: Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare säljer tjänster både till hushåll och företag

Detaljhandelns försäljning föll kraftigt i början av krisen men har sedan dess återhämtat sig. I oktober låg försäljningen nästan två procent högre än samma månad året innan. I början av krisen minskade försäljningen i sällanköpshandeln medan den ökade i dagligvaruhandeln.

¹⁴ SCB, hushållens konsumtionsutgifter.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_NR_NR0103_NR0103B/NR0103ENS2010T14Kv/

¹⁵ Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 1 dec. <https://www.konj.se/statistik-och-data/covid-19-relaterat/extramatningar/2020-12-01-omsattningen-minskar-mest-inom-handeln.html>

Över hela året fram till och med oktober har dock försäljningen sällanköpshandeln ökat mer än i dagligvaruhandeln.¹⁶

De striktare rekommendationerna som infördes i början av november har dock påverkat detaljhandeln negativt. I Konjunkturinstitutets extramätningar uppger 36 procent av företagen inom sällanköpshandeln att de förlorat minst en fjärdedel av sin omsättning i november jämfört med normalt. I oktober var andelen tio procent.¹⁷

Tabell 4: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till hushåll. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, november 2020

Nettotal, säsongrensat

	Utfall	Förväntningar
Researrangörer och resebyråer	-74	-10
Hotell och restaurang	-47	-66
Fastighetsförvaltning	-5	-10

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Fastighetsförvaltning säljer tjänster både till hushåll och företag.

Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare drabbades inte av krisen under våren. I oktober var produktionen tre procent högre än ett år tidigare. Fastighetsbolagen väntar sig dock sjunkande efterfrågan framöver (se tabell 4).

Bland reseföretagen som redan var i ett mycket svårt läge har den ökande smittspridningen i oktober och november varit förödande. I oktober uppgav 85 procent av reseföretagen att de tappat minst hälften av sin omsättning jämfört med normalt. I slutet av november var andelen 100 procent.¹⁸

Inom kommersiell persontrafik på tåg minskade antalet resenärer och företagets intäkter med 75 procent under det andra kvartalet.¹⁹ Under sommaren ökade mängden resenärer igen till en nivå på ungefär hälften av den normala. Sedan de nya folkhälsorekommendationerna infördes i början av november har dock antalet resenärer minskat igen till nästan samma nivå som under våren.²⁰

¹⁶ SCB, detaljhandelns försäljning.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HA_HA0101_HA0101B/SnabbStatHA0101/

¹⁷ Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 1 dec. <https://www.konj.se/statistik-och-data/covid-19-relaterat/extramätningar/2020-12-01-omsattningen-minskar-mest-inom-handeln.html>

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Almega Tågföretagen, Lägesbild Covid-19, andra kvartalet 2020.

²⁰ Almega, Tågföretagen. Analys med anledning av covid-19-pandemin och dess påverkan på transportförsörjningen och ekonomi för Tågföretagens medlemmar. 2020-12-07.

2.4 Branscher som främst säljer till offentliga sektorn

Den privata utbildningsbranschen påverkades negativt av Corona under våren. Efter sommaren ser dock branschen ut att ha återhämtat sig.

De privata utförarna av vård och omsorgstjänster påverkades mer av virusets spridning och branschens omsättning föll med runt åtta procent i årstakt i april och maj. Äldre avstod från hemtjänstinsatser och väntade med att flytta in på äldreboenden. Planerade operationer och behandlingar i specialistvården fick också ställas in. Efter sommaren har företagen återhämtat sig något men produktionen i oktober var tre procent lägre än ett år tidigare.

En enkät från Vårdföretagarna visar att 63 procent av företagen inom vård och omsorg har tappat intäkter under Coronapandemin. Värst drabbade är företagshälsovård och privat sjukvård där 80 procent av företagen tappat intäkter. Inom äldreboenden uppger 75 procent av företagen att de har tappat intäkter under pandemin.²¹

Tabell 5: Produktionen i tjänstebranscher som främst säljer till offentliga sektorn 2020

Förändring jämfört med samma månad året innan, procent

	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
Vård och omsorg	-1,0	-7,9	-8,7	-4,8	-1,4	-5,1	-1,0	-3,1
Utbildning	-1,2	-3,0	-2,6	-2,2	3,8	5,1	-1,3	-0,3

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

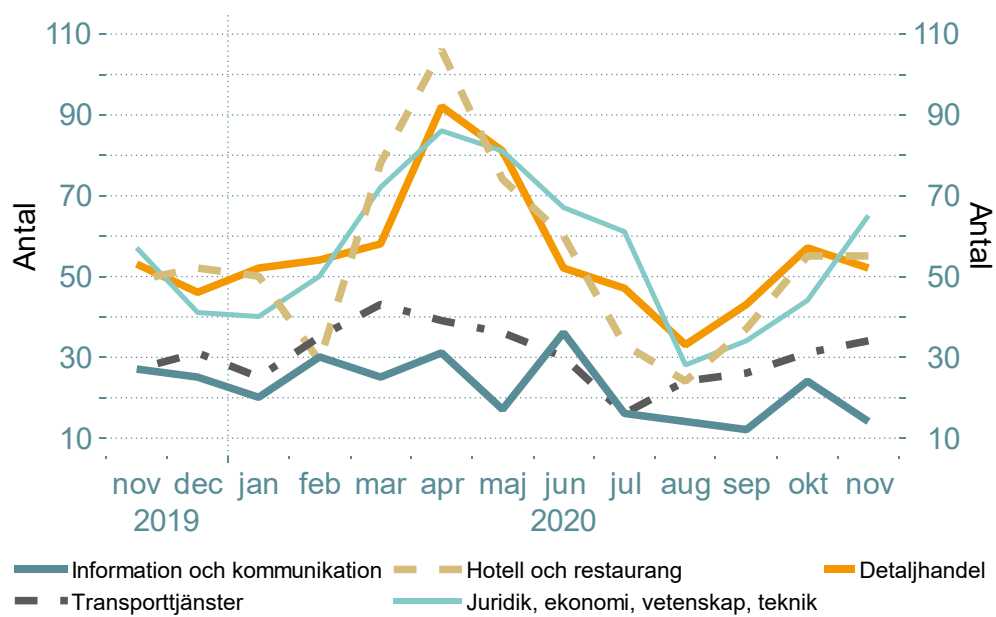
2.5 Färre konkurser under sommaren

Coronakrisen ledde till en kraftig ökning av antalet konkurser inom tjänstesektorn och toppen nåddes i april. Konkurserna inom hotell och restaurang i konkurs var i april mer än dubbelt så många som ett år tidigare. Även inom detaljhandel samt företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik var konkurserna ovanligt många. Under sommaren minskade antalet konkurser. Under hösten har de dock konkurserna börjat öka igen. Än så länge är de dock inte fler vid samma tid förra året (se diagram 5). Företag kan dock lägga ner utan att gå i konkurs. Sedan den andra Coronavågen började har andelen företag som bedömer att det är stor risk att de behöver avvecklas ökat tydligt inom restauranger och resetjänster.²²

²¹ Almega Vårdföretagarna. Effekter av pandemin. Medlemsenkät oktober 2020.

²² Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 1 dec. <https://www.konj.se/statistik-och-data/covid-19-relaterat/extramatningar/2020-12-01-omsattningen-minskar-mest-inom-handeln.html>

Diagram 5: Konkurer i tjänstebranscher, nov 2019 till nov 2020

Källa: UC via Macrobond

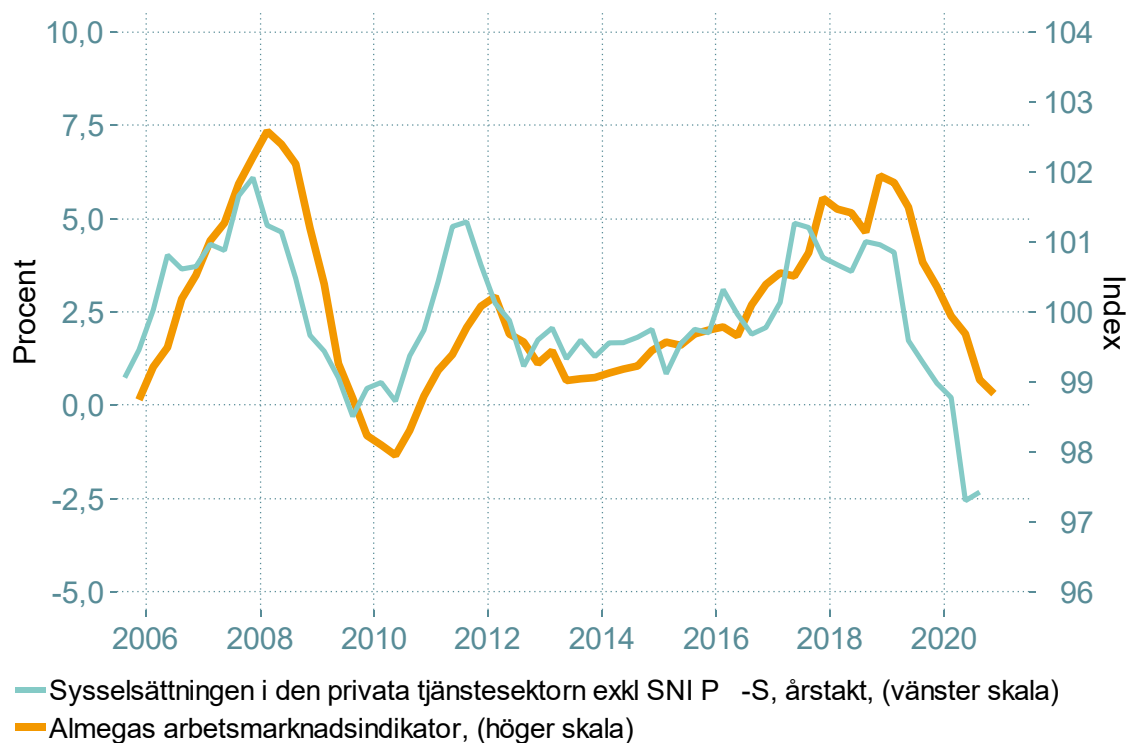
3 Fortsatt dyster arbetsmarknad

3.1 Kraftigt fall i sysselsättningen

Coronapandemin fortsätter att kosta jobb i den privata tjänstesektorn. Det tredje kvartalet i år var sysselsättningen i tjänstesektorn 81 000 personer, eller 3,4 procent, lägre än under det tredje kvartalet 2019 (se tabell 6). Nedgången i sysselsättning planade dock ut något under det tredje kvartalet efter den dramatiska försämringen under det andra kvartalet.

Enligt Almeegas arbetsmarknadsindikator fortsätter sysselsättningen att försämrans i den privata tjänstesektorn även under det fjärde kvartalet. Sysselsättningen bromsade in kraftigare under det andra kvartalet än vad arbetsmarknadsindikatorn hade pekat på. Indikatorn är ett tre månaders glidande medelvärde och kan därför inte fullt fånga upp en kris som kommer så plötsligt och oväntat som denna.

Diagram 6: Almeegas arbetsmarknadsindikator kvartal fyra 2020

Källa: Almega, SCB, Macrobond

Jobbförlusterna har främst skett i ett par tjänstebranscher. Nästan hälften av de jobb som försvunnit fanns inom hotell och restaurang. Där minskade sysselsättningen med 35 200 personer, eller 19 procent, under det tredje kvartalet jämfört med ett år innan (se tabell 6).

Inom privat vård och omsorg minskade antalet anställda med 20 100 personer, eller åtta procent, under det tredje kvartalet jämfört med samma period ett år tidigare. Där var fallet i sysselsättning ännu kraftigare under det tredje kvartalet än under det andra. Den privata vård- och omsorgen har påverkats av att äldre avstått från hemtjänst och inflyttning på

äldreboenden. Även andra delar av den privata vården har påverkats av att personer valt eller varit tvungna att avstå från icke-akut vård.²³

Inom kultur, nöje och fritid som bland annat rymmer teatrar, biografier, nöjesanläggningar och nöjesparker minskade antalet anställda med 9 900 personer, eller 22 procent, under det tredje kvartalet jämfört med samma period året innan. Branschen drabbades hårt av att nöjesparker tvingades hålla stängt under sommarsäsongen.

Bland transportföretagen minskade antalet anställda med 10 000 personer, eller drygt fyra procent, under samma period. Värst drabbade är flygbolag och rederier där antalet anställda minskat med 20 procent.

Tabell 6: Anställda inom den privata tjänstesektorn kvartal två och tre 2020

Förändring jämfört med motsvarande period året innan

Bransch	Kvartal 2	Förändring procent	Kvartal 3	Förändring procent
Privat tjänstesektor, därav:	-74 219	-3,1	-80 547	-3,4
G Handel	174	0,0	4 092	0,7
H Transport och magasinering	-12 683	-5,5	-9 959	-4,3
I Hotell- och restaurangverksamhet	-39 308	-21,1	-35 165	-19,3
J Information och kommunikation	7 504	3,7	8 877	4,4
K Finans- och försäkringsverksamhet	2 336	2,5	507	0,5
L Fastighetsverksamhet	3 009	4,3	930	1,3
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	-2 319	-0,8	-273	-0,1
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster	-8 622	-3,1	-14 484	-5,2
Varav personaluthyrning, rekrytering	-13 914	-14,3	-18 201	-18,4
P Utbildning	939	1,1	-851	-1,0
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	-11 861	-4,9	-20 118	-8,1
R Kultur, nöje och fritid	-9 055	-20,9	-9 895	-21,9
S Annan serviceverksamhet	-4 333	-10,5	-4 208	-10,3

Källa: SCB kortperiodisk sysselsättningsstatistik

Inom de olika branscher som utgör företagstjänster har antalet anställda minskat kraftigt i vissa branscher medan andra har kunnat behålla sin personal.

Inom personaluthyrning, fastighetsservice och resetjänster minskade antalet anställda med 14 500 personer eller fem procent under det tredje kvartalet jämfört med ett år tidigare. Dessa branscher har påverkats olika av pandemin.

²³ Vårdföretagen. Medlemsenkät oktober 2020. Effekter av pandemin.

Fastighetsservice, som bland annat sanerar lokaler, har till skillnad från andra, haft en god utveckling och antalet anställda ökade med 6 400 personer, eller åtta procent, under det tredje kvartalet jämfört med ett år tidigare. Inom personaluthyrning minskade däremot antalet anställda mycket kraftigt. Nedgången var 18 200 personer, eller 18 procent, jämfört med samma period ett år tidigare. Inom resetjänster var den procentuella minskningen ännu större. Antalet anställda inom resetjänster minskade med 1 800 personer eller 21 procent under samma period.

Bland de kunskapsintensiva konsulttjänsterna inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik var sysselsättningen sammantaget oförändrad under det tredje kvartalet jämfört med samma period 2019. Antalet anställda inom juridik och ekonomi har ökat med 1 400 personer medan antalet anställda företagskonsulter minskat lika mycket. Bland arkitekter och tekniska konsulter var antalet anställda oförändrat. I slutet av sommaren svarade en femtedel Innovationsföretagen – där bland annat arkitekter, tekniska konsulter och företagskonsulter ingår - att de planerade minska sin personalstyrka under hösten. Detta har än så länge inte skett.²⁴

Sysselsättningen inom de kunskapsintensiva konsulttjänsterna har hittills delvis hållits uppe av de omfattande korttidspermitteringarna. Inom branschen har var femte anställt varit korttidspermitterad någon tid sedan i mars (se tabell 7).

Bland företagstjänster inom information och kommunikation ökade antalet anställda det tredje kvartalet med 8 900 personer, eller fyra procent, jämfört med samma period året innan. Ökningen förklaras helt av antalet anställda datakonsulter ökat med nästan 9 000 personer under perioden. Samtidigt har var sjunde datakonsult, 19 000 personer, varit korttidspermitterad någon gång sedan i mars.

Av de 571 000 anställda i näringslivet som sammanlagt har beviljats statsbidrag för korttidspermittering sedan mitten av mars arbetar två tredjedelar – 380 000 personer – i tjänstesektorn. Alla har dock inte alla varit permitterade samtidigt. Antalet permitterade var som störst i maj då 270 000 personer var permitterade samma vecka. Därefter minskade antalet permitterade och hade i oktober sjunkit till 77 000 personer.²⁵

En ny undersökning av Svenskt Näringsliv tyder på att mellan 35 och 40 procent av företagen inom hela näringslivet överväger att permittera eller säga upp personal framöver.²⁶

²⁴ Almega Innovationsföretagen. Effekterna av Corona/Covid-19 för Innovationsföretagens medlemmar. Rapport fem, insamlad 31 augusti till 4 september.

²⁵ SCB, arbetskraftsundersökningarna.

²⁶ Enkätundersökning bland ett slumpmässigt urval företag inom Svenskt Näringsliv vecka 48 och 49, 2020.

Tabell 7: Totalt antal korttidspermitterade mellan den 16 mars och 7 december 2020

Bransch	Anställda kvartal tre	Korttidspermitterade	Andel permitterade %
Näringslivet	3 248 807	570 696	18
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	44 799	715	2
C Tillverkning	525 876	172 301	33
D, E el, gas, vatten, avlopp, sanering	48 686	1 020	2
F Byggverksamhet	332 716	15 992	5
Tjänstesektorn	2 286 659	380 353	17
G Handel	598 237	105 393	18
H Transport och magasinering	220 620	32 511	15
I Hotell- och restaurangverksamhet	146 948	60 479	41
J Information och kommunikation	211 540	30 632	14
K Finans- och försäkringsverksamhet	96 259	2 423	3
L Fastighetsverksamhet	74 168	2 786	4
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	291 756	60 236	21
N Uthyrning, fastighetservice, resetjänster	263 456	30 511	12
P Utbildning	84 712	5 653	7
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	227 126	20 801	9
R Kultur, nöje och fritid	35 352	17 797	50
S Annan serviceverksamhet	36 485	11 131	31

Källa: SCB kortperiodisk sysselsättningsstatistik och Tillväxtverket

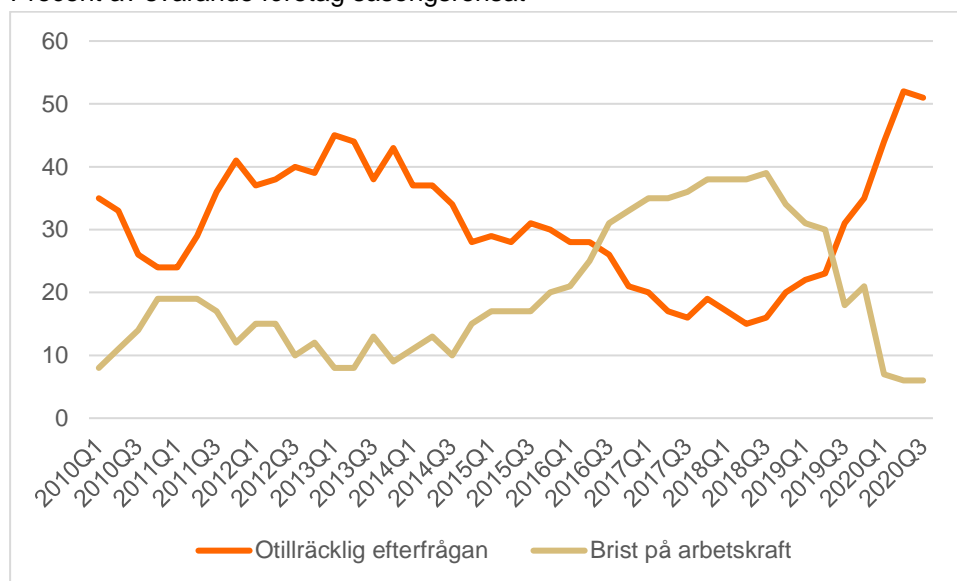
3.2 Anställningsplanerna mindre pessimistiska

Bristen på personal som varit det största hindret för tjänsteföretagen de senaste tre åren har, åtminstone tillfälligt, försvunnit. Under det tredje kvartalet i år uppgav bara sex procent av de privata tjänsteföretagen att brist på personal var det största hindret i deras verksamhet. Det är den lägsta siffran som uppmätts på tio år (se diagram 7).

Ett annat tecken på att arbetsmarknaden försvagats är att omsättningen inom rekryteringsföretag har minskat kraftigt sedan Coronakrisen bröt ut medan efterfrågan på omställningsinsatser för personer som behöver nytt arbete har ökat kraftigt.²⁷

²⁷ Kompetensföretagen (2020) Kvartalsrapport Q3. Omsättningen för rekryteringstjänster var det tredje kvartalet i år 25 procent lägre än samma kvartal 2019. Omsättningen för omställningstjänster var däremot 65 procent högre.

Diagram 7: Det största hindret för tjänsteföretagens verksamhet till tredje kvartalet 2020
Procent av svarande företag säsongsrensat

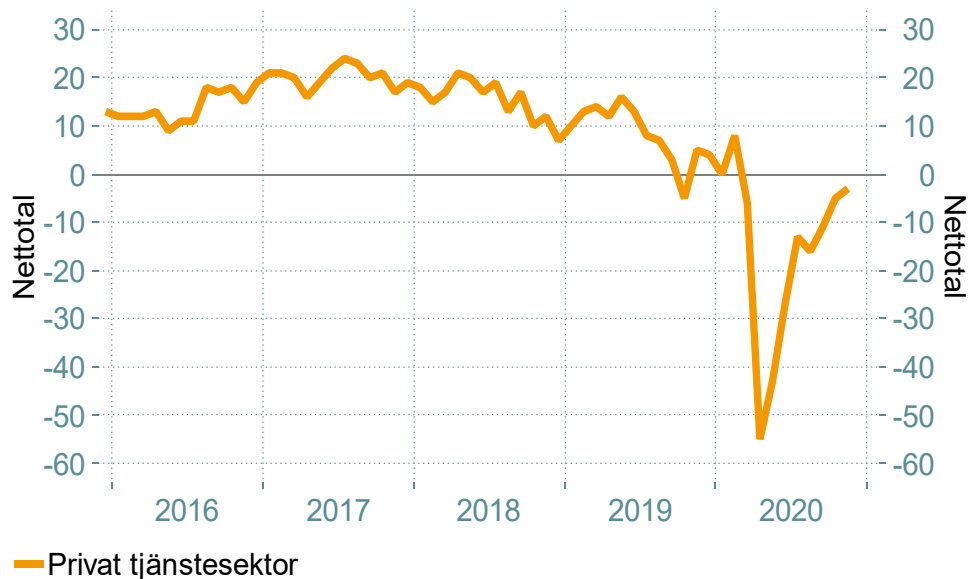
Källa: Konjunkturinstitutet, konjunkturbarometern

Tjänsteföretagen tappade helt intresset för att anställa i mars månad (se diagram 8). Under sommaren och hösten har dock läget ljusnat. Andelen företag som räknar med att minska personalstyrkan har sjunkit betydligt och något fler än i våras räknar med att öka antalet anställda framöver. I november räknade 21 procent av tjänsteföretagen med att öka personalstyrkan de kommande tre månaderna och 27 procent med att minska den. 51 procent av tjänsteföretagen räknade med att hålla personalstyrkan oförändrad.²⁸

²⁸ Normalt svarar hälften av företag att de planerar att hålla en oförändrad personalstyrka. Konjunkturinstitutets månadsbarometrar. <https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

Diagram 8: Tjänsteföretagens anställningsplaner till november 2020

Nettotal säsongrensad

Källa: Konjunkturinstitutet, Macrobond.

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personalstyrka minus andelen som planerar att minska den.

Källa: Konjunkturinstitutet och Macrobond

Ljusglimten syns inte i alla branscher (se tabell 8). Hotell och restauranger samt researrangörer ser fortfarande mycket mörkt på framtiden och räknar med att fortsätta minska antalet anställda. Bland bemanningsföretag och arkitekter där en majoritet av företagen i augusti räknade med att minska antalet anställda har ock förväntningarna förbättrats avsevärt. Även bland datakonsulter, tekniska konsulter, arkitekter och andra konsulttjänster räknar numera fler företag med att öka sin personalstyrka än med att minska den.²⁹

Bland Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, arkitekter och industrikonsulter ingår, har förväntningarna om antalet anställda förbättrats efter sommaren. Ljusningen är tydligast bland teknikkonsulter och arkitekter medan förväntningarna är mer blandade bland industrikonsulterna.³⁰

²⁹ Konjunkturinstitutets månadsbarometrar.

<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

³⁰ Almega Innovationsföretagen. Investeringssignalen, november 2020.

Tabell 8: Antalet anställda i olika tjänstebranscher. Förväntningar tre mån framåt, augusti och november 2020

Nettototal säsongsrensats

Bransch	Augusti	November
Tjänstesektorn	-35	-3
Landtransport	-8	-3
Hotell och restauranger	-70	-61
Datakonsulter	-29	29
Finans- och försäkringsverksamhet	-9	8
Fastighetsförvaltning	-24	8
Juridiska och ekonomiska konsulter	-28	6
Konsulter företagsledning	-30	25
Arkitekter	-53	-12
Tekniska konsulter	-27	21
Arbetsförmedling, bemanning	-72	30
Researrangörer	-88	-86

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personalstyrka minus andelen som planerar att minska den.

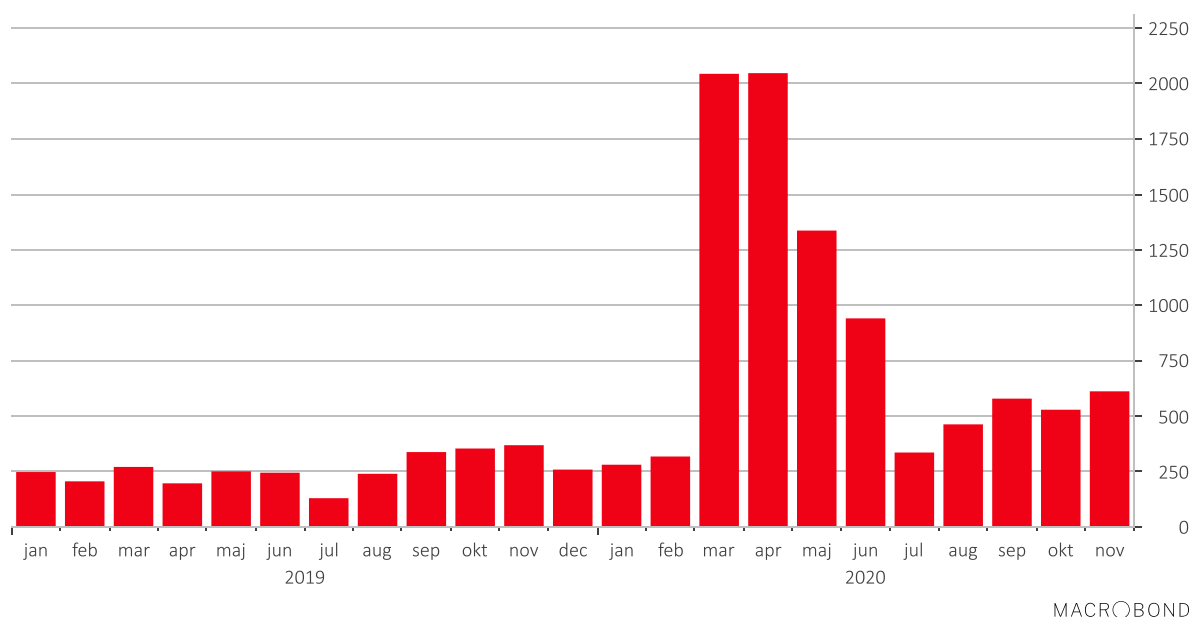
Källa: Konjunkturinstitutet

3.3 Fler fall av arbetsbrist efter sommaren

Ett annat tecken på hur arbetsmarknaden utvecklas inom tjänstesektorn är antalet rådgivningar hos Almega om personalneddragningar.

Under 2019 hanterade Almegas rådgivningstjänst mellan 200 och 300 förfrågningar om arbetsbrist och driftsinskränkningar i månaden. När Coronakrisen inleddes mångdubblades rådgivningsärendena. I mars och april hanterade Almega över 2 000 förfrågningar om arbetsbrist per månad. Sedan dess har antalet rådgivningar om arbetsbrist minskat men efter sommaren har ärendena ökat igen. Under perioden september, oktober och november har Almega sammanlagt hanterat drygt 1 700 rådgivningsärenden, vilket var 700 fler än under samma period förra året.

Diagram 9: Almeegas rådgivningar om arbetsbrist och driftinskränkning jan 2019 till nov 2020
Antal ärenden

Källa: Almega

3.4 Arbetslösheten ökar

I oktober fanns det 66 000 lediga platser på Arbetsförmedlingen. Det var 9 000 färre än ett år tidigare och 70 0000 färre än i mars.³¹ Bristen på arbetskraft har minskat snabbt under året.

Redan före Coronakrisen hade arbetslösheten börjat öka på grund av konjunkturnedgången. Åtgärderna för att hindra smittspridningen av Coronaviruset ledde till en kraftigt ökad arbetslöshet under våren och sommaren. Från augusti har arbetslösheten planat ut. I oktober var arbetslösheten 494 000 personer, eller 8,9 procent, säsongsrensat och utjämnat. Det var något lägre än i augusti och september.

Arbetslösheten har ökat särskilt snabbt bland ungdomar. I oktober var 152 000 ungdomar (15–24 år) arbetslösa. Det var betydligt högre än före Coronakrisen men lägre än nivån under sommaren. Arbetslösheten har ökat snabbare bland utrikes födda (se diagram 10).³² Den privata tjänstesektorn står för de flesta ingångsjobben för unga och utrikes födda och det är viktigt att tjänsteföretagen kan ta sig igenom krisen för att rädda jobben för dessa grupper.³³

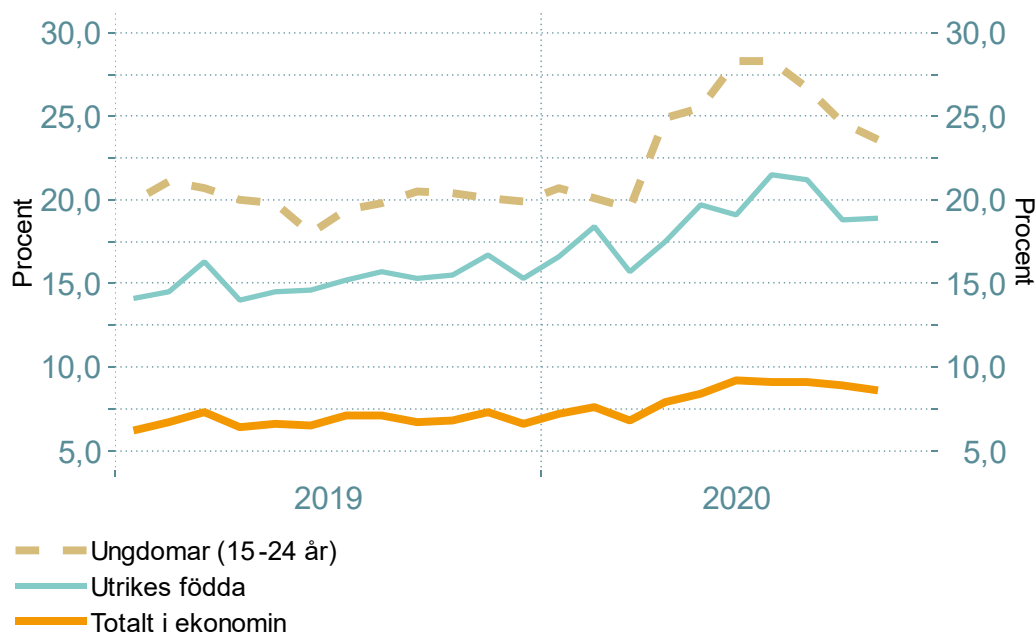
³¹ Arbetsförmedlingens, månadsstatistik.

³² AKU, oktober.

³³ Almega har studerat ingångsjobben för utrikes födda i utsatta områden. Studierna visar att jobb inom restaurang och transporttjänster är vanligast bland och jobb inom städning, hemservice och vård är vanligast bland kvinnor. Se bland annat <https://www.almega.se/2019/06/tjanstesektorn-ar-en-integrationsmotor-i-jarvaområdet/>

Diagram 10: Arbetslösheten bland ungdomar och utrikes födda till oktober 2020

Procent av arbetskraften i gruppen, säsongsrensat

Källa: SCB (AKU), Macrobond.

Mellan den 1 mars och 4 december har 115 000 personer varslats om uppsägning, de flesta i mars och april. Varslen minskade under sommaren men ökade igen i september. Sedan den 1 september har 18 400 personer varslats om uppsägning, 11 900 av dem arbetar inom tjänstesektorn. 18 procent av de som varslats inom tjänstesektorn efter sommaren arbetar inom handeln, 16 procent inom transporttjänster och 16 procent inom bemanning, resetjänster och andra stödtjänster.³⁴

Alla varsel leder inte till uppsägning. Av de som varslades i mars och april hade hälften sagts upp tre månader senare, vilket var fler än vid tidigare lågkonjunkturer. Andelen varslade som sägs upp varierar mellan branscher. Inom hotell och restaurang blev 68 procent av de varslade uppsagda inom tre månader och inom kultur, nöje och fritid 62 procent. Inom mer kvalificerade tjänstebranscher ledde inte varsel lika snabbt till uppsägningar. Inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik sades 42 procent av de varslade upp inom tre månader och inom information och kommunikation 33 procent³⁵

³⁴ Arbetsförmedlingen, veckostatistik.

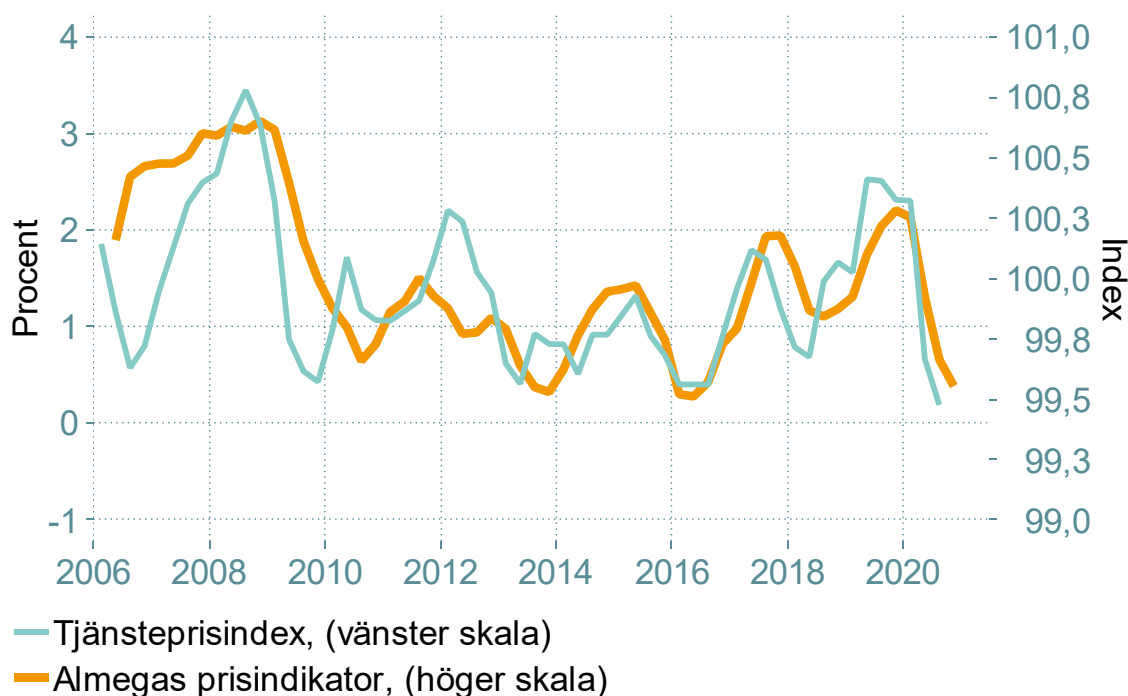
³⁵ Arbetsförmedlingen, pressmeddelande den 7 september 2020

4 Nästan stillastående tjänstepriser

4.1 Prisindikatorn och försäljningspriserna

Under årets tredje kvartal ökade de privata tjänsteföretagens försäljningspriser med 0,2 procent jämfört med kvartalet innan. Det var en viss återhämtning efter prisfallet på 0,3 procent under det andra kvartalet. Den årliga ökningen av tjänstepriserna under det tredje kvartalet blev 0,2 procent, vilket är den lägsta årstakten sedan mätningarna började 2005. Coronapandemin har därmed kraftigt dämpat tjänstepriserna.³⁶ Almegas prisindikator pekar dessutom på en fortsatt inbromsning av de privata tjänsteföretagens försäljningspriser även under årets fjärde kvartal.

Diagram 11: Almegas prisindikator för fjärde kvartalet 2020

Källa: Almega, Konjunkturinstitutet (KI-barometern), SCB

Anm. Almegas prisindikator bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna enligt SCB:s tjänsteprisindex.

Den låga ökningen av tjänstepriserna under det tredje kvartalet berodde främst på sjunkande priser på transporttjänster. Under det tredje kvartalet sjönk priserna på lufttransporter med 14 procent. Fallande priser på informations- och kommunikationstjänster bidrog också till den låga totala prisökningen. Priserna på fastighetstjänster ökade dock under det tredje kvartalet.

Det tredje kvartalet ökade tjänstepriserna med 0,2 procent jämfört med motsvarande kvartal 2019. Genomsnittet döljer dock stora skillnader mellan branscherna. Priserna på fastighetstjänster ökade med 2,0 procent på årsbasis och priserna på transport- och

³⁶ SCB Tjänsteprisindex, statistiknyhet 2020-08-07.

magasinerings-tjänster ökade med 1,8 procent. Priserna inom hotell och restaurang föll däremot med 2,6 procent i årstakt medan priserna inom information och kommunikationstjänster föll med 1,6 procent.

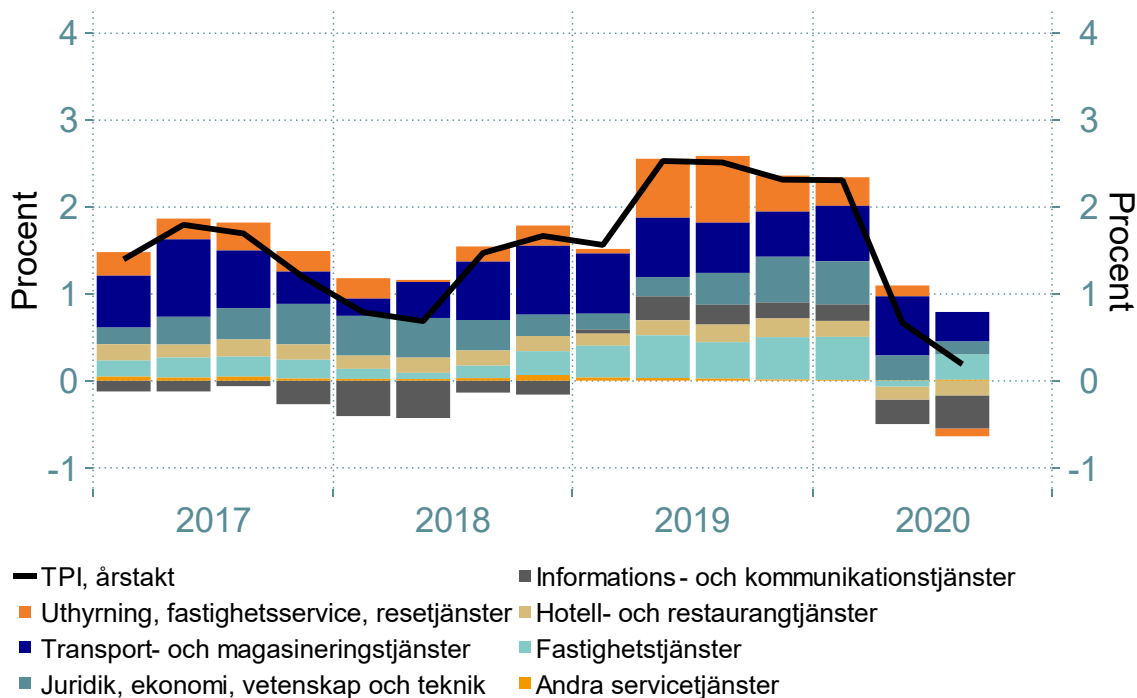
Tabell 9: Den årliga prisökningstakten inom tjänstebranscherna samt deras bidrag till årsförändringen i Tjänsteprisindex (TPI) tredje kvartalet 2020

	Förändring årstakt, procent	Bidrag till TPI, procentenheter
Tjänsteprisindex (TPI)	0,2	0,2
Transport och magasinering	1,8	0,3
Hotell och restaurang	-2,6	-0,2
Information och kommunikation	-1,6	-0,4
Fastighetstjänster	2,0	0,3
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	0,8	0,2
Uthyrning och andra stödtjänster	-0,6	-0,1
Andra tjänster	1,0	0

Källa: Almega, SCB (Tjänsteprisindex)

Diagram 12: Tjänstebranschernas bidrag till årsförändringen i Tjänsteprisindex (TPI)

Kvartalsvärden till och med tredje kvartalet 2020

Källa: Almega, SCB (Tjänsteprisindex)

I november uppgav en stor majoritet av företagen i tjänstebranscherna att deras försäljningspriser varit oförändrade eller fallit de senaste tre månaderna. En stor majoritet väntar sig att priserna kommer att fortsätta att vara oförändrade eller sjunka de närmaste de tre månaderna. I

vissa branscher där priserna fallit de senaste månaderna är företagen lite mer optimistiska om prisutvecklingen framöver.

Tabell 10. Företagens försäljningspriser. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, november 2020

Nettotal, säsongsrensad

	Utfall	Förväntningar
Tjänstesektorn	-9	-4
Uppdragsverksamhet	-23	-13
Landtransport	0	-5
Hotell och restauranger	-25	-27
Datakonsulter	-4	-10
Finans- & försäkringsverksamhet	-20	8
Fastighetsförvaltning	-6	-4
Juridiska & ekonomiska konsulter	-6	-1
Konsulter företagsledning	-19	-8
Arkitekter & tekniska konsulter	-37	-18
Arbetsförmedling, bemanning mm	-30	-15
Researrangörer och resebyråer	-59	-23

Källa: Konjunkturinstitutet

4.2 Konsumentpriserna på tjänster

I november ökade priserna på de tjänster som ingår i konsumentprisindex (KPI) med 1,3 procent jämfört med november 2019. Det var en något högre prisökningstakt än i oktober då konsumentpriserna på tjänster ökade med 1,0 procent på årsbasis.

Bakom ökningen av tjänstepriserna i november låg främst hyreshöjningar på bostäder och inrikes resor som drog upp konsumentpriserna på tjänster med 0,4 respektive 0,2 procentenheter vardera (se tabell 13). Ökningen av tjänstepriser hölls tillbaka av sänkta priser på utrikes resor och hotellövernattningar.

Tabell 11. Tjänstepriserna i KPI, årsförändring, olika tjänsters bidrag i procentenheter

	September	Oktober	November
Tjänstepriser totalt	0,8	1,0	1,3
HYRESLÄGENHET, BOSTADSRÄTT, GARAGE	0,4	0,4	0,4
EGNAHEM, BOSTADSRÄTT: AVSKRIVNINGAR, INRE REP	-0,1	0,1	0,2
EGNAHEM: TOMTRÄTT, FASTIGHETSSKATT	0,0	0,0	0,0
EGNAHEM: FÖRSÄKRINGSavgifter	0,0	0,0	0,0
EGNAHEM: VATTEN, AVLOPP, RENH, SOTN	0,1	0,1	0,1
REPARATION O UNDERHÅLL AV BILAR	0,1	0,1	0,1
KONTROLLBES, KÖRSKOLEUTB, BILFÖRSÄKR	0,3	0,2	0,2
INRIKES RESOR EXKL BÅTRESOR, FLYTTN	0,2	0,3	0,2
UTRIKES RESOR	-0,5	-0,5	-0,2
POST	0,0	0,0	0,0
TELETJÄNSTER	0,0	-0,1	-0,1
NÖJEN O REKR. EXKL TV-LICENS O SPEL	-0,1	0,0	0,0
LOTTERI, TIPS O TOTO	0,0	0,0	0,0
LÄKARVÅRD	0,2	0,2	0,2
TANDLÄKARARVODE	0,0	0,0	0,0
PERSONLIG HYGIEN, TJÄNSTER	0,1	0,1	0,1
VIN, SPRIT, ÖL: RESTAURANG	0,1	0,1	0,1
FÖRTÄRING UTOM HEMMET	0,2	0,1	0,1
LOGI	-0,3	-0,2	-0,3
BEGRAVN, HEMFÖRSÄKR, BANK, UTBILDNING	0,1	0,1	0,1
REPARATION, HUSHÅLLSTJÄNSTER	0,0	0,0	0,0

Källa: Almega, SCB

Den totala inflationstakten i november för både varor och tjänster var 0,2 procent på årsbasis. I oktober var inflationstakten 0,3 procent.

5 Om tjänsteindikatorn

AlmeGas *tjänsteindikator* har tagits fram av Almega från och med år 2001 för att ge en indikation om vart konjunkturen i den privata tjänstesektorn är på väg på kort sikt.³⁷ Indikatorn ger information för att tidigt kunna förutspå vändpunkter i konjunkturen, inom både tjänstesektorn och Sveriges ekonomi, eftersom den privata tjänstesektorn svarar för 52 procent av Sveriges BNP.

AlmeGas tjänsteindikator täcker in cirka 90 procent av den privata tjänstesektorns förädlingsvärde och drygt 80 procent av dess sysselsättning.³⁸ Indikatorn bygger på en skattning av sambandet mellan tjänsteföretagens svar i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och utfallet för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteproduktionsindex. Skattningen utgår från sambandet mellan bland annat företagets förväntningar om det kommande kvartalets efterfråge- och produktionsutveckling och den faktiska utvecklingen av tjänsteproduktionen per kvartal enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) tjänsteproduktionsindex.

Tjänsteindikatorn är beräknad i indexform där värdet 100 anger genomsnittet för den period som den bygger på (skattningen är gjord på data från och med år 2005). Indexvärden över 100 anger en högre tillväxt än det historiska genomsnittet och index under 100 på det motsatta. Indikatorn anger också om tillväxten kan förväntas öka, vara oförändrad eller minska under det närmaste kvartalet. Indikatorn är ledande och ligger två till tre månader före publiceringen av det faktiska utfallet från SCB.

AlmeGas *arbetsmarknadsindikator* bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och den privata tjänstesektorns sysselsättningsförändring enligt SCB:s kortperiodiska sysselsättningsstatistik. Arbetsmarknadsindikatorn bygger dessutom på uppgifter om vakansgraden i tjänstesektorn, som hämtas från SCB och uppdateras kvartalsvis. Indexvärdet 100 anger det historiska genomsnittet för indikatorn baserat på det skattade sambandet från och med år 2005.

Prisindikatorn bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteprisindex. Värdet 100 anger den genomsnittliga prisökningstakten sedan 2006.

³⁷ AlmeGas tjänsteindikator togs fram 2001 av Owe Danemar, AlmeGas dåvarande chefekonom.

³⁸ De tjänstebranscher som saknas i KI-barometern är utbildning, hälso- och sjukvård, kultur, nöje och fritid samt samhällliga och hushållsnära tjänster inom näringslivet.

| 4 | **Almega**